

มัชฌิมาปฏิปทา

ในปฐมเทศนาที่เรียกว่า “ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” ที่พระพุทธรองค์ทรงแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ประโยคแรกทรงกล่าวว่

“**เทวเม ภิกขเว อนุตตา**” (อ่านว่า ทะ เว เม ภิก ขะ เว อัน ตา)

แปลว่า “**ภิกษุทั้งหลาย ส่วนสุดทั้งสอง**” (ทเว = ทวิ = สอง; อันตะ = ที่สุด)

ส่วนสุดทั้งสอง หมายถึงส่วนที่ สุดโต่ง (extremes) ทั้งสองข้าง ความต่อไปซึ่งไม่ได้แสดงไว้ ทรงกล่าวว่ “ภิกษุไม่ควรเสพ”

รวมความคือ ไม่ควรเข้าไปสู่ความสุดโต่งทั้งสองข้าง

เพื่อจะทรงตรัส “**ทางสายกลาง หรือมัชฌิมาปฏิปทา**” ต่อไป

ทางสายกลางไม่ใช่ทางครึ่งๆ กลางๆ หรือทางสาย สีเทา แต่หมายถึงทางสายปัญญาหรือความเป็นเหตุ เป็นผล

ความจริงตามธรรมชาติเป็นกระแสของความเป็นเหตุปัจจัยอันต่อเนื่องกัน มาและต่อ ๆ ไป ไม่มีแยกเป็นข้างเป็นขั้ว มีแต่ความเป็นเหตุเป็นผลล้วน ๆ

มนุษย์ เพราะความไม่รู้ (อวิชชา) มีความยึดมั่นในตัวตนและของตน เอา อัตตาของตนเองเป็นตัวตั้ง ซึ่งขัดแย้งกับความจริงตามธรรมชาติที่ไม่มีตัวตน มีแต่กระแสของความเป็นเหตุปัจจัย

ความขัดแย้ง คือความบีบคั้นหรือทุกข์ตา

ความทุกข์หรือความร้อนนกร้อนใจ ตรงข้ามกับความสงบเย็น

นิตยสารหมอชาวบ้าน
ดำเนินงานโดยมีได้มุ่งหวัง
กำไรทางการค้า
คณะบรรณาธิการ
และผู้เขียนทุกท่าน
ช่วยกันทำเป็นวิทยาทาน
โดยมิได้รับค่าตอบแทน
ใดๆ ทั้งสิ้น เพราะมี
จุดมุ่งหมายร่วมกัน
ที่จะถ่ายทอดวิทยากร
ไปสู่ประชาชนให้มากที่สุด
รายได้หลังจากหักค่า
ใช้จ่ายและเสียภาษี
นำไปใช้ในกิจกรรม
สาธารณประโยชน์ต่างๆ

การมีสุขภาพดี

ใครยังมีตัวกูของกู “สูง” ยิ่งเร้าร้อน

ใครยังมีตัวกูของกู “ต่ำ” ยิ่งสงบเย็น

ความเร้าร้อนทำให้เผาไหม้ร่างกายทรุดโทรม ภูมิคุ้มกันต่ำ เจ็บป่วย และอายุไม่ยืน

ยิ่งสงบเย็น ยิ่งสุขภาพดีและอายุยืน

ในยุคแห่งการเมืองแยกข้างแยกขั้ว ประชาชนต้องรู้เท่าทัน อย่าให้ถูกกระแสพาไปสู่ความเร้าร้อน เผาไหม้รุนแรง และสุขภาพเสียด้วยความไม่รู้ (อวิชชา)

พยายามเข้าถึงความจริงตามธรรมชาติที่ไม่มีข้าง ไม่มีขั้ว มีแต่กระแสของความ เป็นเหตุปัจจัย

นั่นคือ ธรรมหรือปัญญา

มัชฌิมาปฏิปทา เป็นทางสายปัญญาที่ทำให้มีสุขภาพดีและพละ

ทั้งสังคัมพละและปัญญาพละ ที่จะออกจากความซับซ้อนและยาก ไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสมดุล

ประเวศ วะสี

